

vanzelf in het gevlij komen — niet aldus in het kamp van Van Deyssel den Tweede! Ik bedoel den Van Deyssel die zich tot het Fransche symbolisme, tot de kunst van Maeterlinck bekeerd had en die daarmee bij de Nieuwe-Gidsers in niet onbelangrijke mate instemming had gevonden. Geen grooter vijand van dit symbolisme dan Ten Brink! Moréas en Mallarmé worden bij hem met Vadius en Trissotin, uit Molière's *Femmes Savantes*, vergeleken en al valt hij Maeterlinck niet af, hij verwerpt al wat met dezen — ik bedoel natuurlijk den jongen Maeterlinck — min of meer verwant, d.w.z. al wat vage-lijk of uitdrukkelijk occult en mystiek is. Maar dat is nu juist wat velen onder de mannen van Tachtig meer en meer interesseerde; en ziedaar een der oorzaken van hun ontstemming. Ondanks den prijzenswaardigen lof dien Ten Brink overhad voor hun vrienden Jacobus van Looy en Arij Prins, had men in de kringen der toonaangevende schrijvers den indruk, nu ja, dat Ten Brink heel aardig met zijn tijd mee was gegaan, in zooverre dat hij Zola c.s. nog had kunnen begrijpen, maar dat hij te verstard was om in staat te zijn ook de jongste evoluties te volgen; een opvatting waarmee men hem zeker wel eenig onrecht aandeed. Hij *wilde* deze mystiek nu eenmaal niet; het was niet noodzakelijk een bewijs dat hij haar niet *kon* begrijpen of medegevoelen.

Voortgezette verdediging van het naturalisme en verzet tegen mystieke literatuur zijn overigens slechts twee van de trekken die in het algemeene karakter van zijn tijdschrift zijn op te merken. Het onderscheidde zich tevens — men mag zeggen: toen reeds — door belangstelling ook voor niet in de mode zijnde auteurs, als b.v. Van Sorgen (die

lang niet altijd zoo slecht schreef als Van Deyssel gelieft te beweren), voor in literaire kringen soms sterk geminachte figuren, als Schaepman, kortom door een duidelijk streven naar breedheid en rechtvaardigheid, dat o.a. mede aanleiding was tot lovende uitingen over Vosmaer en Fiore della Neve, tot misprijzing — merkwaardig bij een positivist als Ten Brink — van het oppervlakkige en luidruchtige anti-clericalisme dat zich op Multatuli placht te beroepen, enz. Als ik voorts hier nog aanstip dat het tijdschrift, behalve voor de Fransche, in recensies ook voor de Engelsche

*Bredero wreef zich vroolijk in de handen.
Proeve van illustratie uit den eersten jaargang.
Illustratie bij De Bredero's van J. ten Brink*